Lietas arhīva Nr. A42-01797-21/36
ECLI:LV:ADRJJTN:2021:1014.A420179721.6.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Jelgavā 2021.gada 14.oktobrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesneši Sanita Ozola, Mārtiņš Birkmanis un Aldis Vīksne,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc pieteicējas SIA "AIRONI" pieteikuma par Iepirkumu uzraudzības biroja 2021.gada 26.marta lēmuma Nr.4-1.2/21-58 atzīšanu par prettiesisku un depozīta atmaksāšanu.

Aprakstošā daļa

[1] SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" (turpmāk – pasūtītājs) rīkoja atklātu konkursu "Hidrodinamisko iekārtu ar šoferi noma" (id. Nr.SIA RNP 2020/39) (turpmāk – konkurss). Pieteicēja un vēl viens pretendents SIA "RADESS Ltd" iesniedza piedāvājumus konkursā.

Ar pasūtītāja iepirkuma komisijas 2021.gada 16.februāra lēmumu (sēdes protokols Nr. SIA RNP 2020/39-6) iepirkuma līguma slēgšanas tiesības konkursā piešķirtas SIA "RADESS Ltd" (turpmāk – konkursa uzvarētājs), kuras piedāvājums atzīts par saimnieciski visizdevīgāko.

Pieteicēja iepirkuma komisijas 2021.gada 16.februāra lēmumu apstrīdēja Iepirkumu uzraudzības birojam, norādot uz šādiem iepirkuma procedūras pārkāpumiem: 1) konkursa uzvarētāja piedāvājums ir neatbilstošs konkursa nolikuma prasībām, jo tam nav spēkā esoša atkritumu apsaimniekošanas atļauja atkritumu apsaimniekošanai (tā bija apturēta, jo nebija iesniegts finanšu nodrošinājums); 2) starp pieteicējas un konkursa uzvarētāja piedāvājumiem ir būtiskas cenu atšķirības, kas norāda, ka konkursa uzvarētājs, iespējams, iesniedzis nepamatoti lētu piedāvājumu.

[2] Ar Iepirkumu uzraudzības biroja (turpmāk – birojs) 2021.gada 26.marta lēmumu Nr.4-1.2/21-58 (turpmāk – biroja lēmums) pasūtītājam atļauts slēgt iepirkuma līgumu ar konkursa uzvarētāju un atstāts spēkā iepirkumu komisijas 2021.gada 16.februāra lēmums, kā arī ieturēts pieteicējas iemaksātais depozīts. Biroja lēmuma pamatojumā norādīts turpmākais.

[2.1] Konkursa nolikumā nav iekļauta prasība, ka pretendentam ir jābūt atkritumu apsaimniekošanas atļaujai saskaņā ar Ministru kabineta 2011.gada 19.aprīļa noteikumu Nr.302 "Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus" (turpmāk – noteikumi Nr.302) pielikumā "Atkritumu klasifikators" norādīto klasi 200306 ar atkritumu nosaukumu "Kanalizācijas sistēmas tīrīšanas atkritumi".

Konkursa nolikuma 5.pielikumā "Līguma projekts" ir ietverts 5.2.6.punkts, kas nosaka, ka izpildītajam ir jānodrošina, ka ir saņemtas visas nepieciešamās licences vai atļaujas hidrodinamisko iekārtu ar šoferi nomas pakalpojuma izpildei, pakalpojuma izpildē tiek ievērotas darba drošības, darba aizsardzības, ugunsdrošības, apkārtējās vides, un citu spēkā esošo normatīvo aktu, kas reglamentē konkrēto darbu veikšanu, prasības.

Pasūtītājs 2020.gada 6.augustā ir sniedzis atbildi uz ieinteresētā piegādātāja jautājumu par atkritumu apsaimniekošanas atļaujas nepieciešamību, norādot, ka prasība, ka konkursā noteikto pakalpojumu sniedzējam jābūt derīgai atkritumu apsaimniekošanas atļaujai, ir noteikta normatīvajos aktos – Atkritumu apsaimniekošanas likuma 17. un 18.pantā, noteikumos Nr.302, Rīgas domes 2018.gada 19.decembra saistošajos noteikumos Nr.66 "Par decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas, uzskaites un kontroles kārtību ".

Līdz ar to pretendentam, ar kuru tiks slēgts iepirkuma līgums par konkursā ietverto pakalpojumu veikšanu, nepieciešama atkritumu apsaimniekošanas atļauja vai arī šīs prasības jānodrošina personai, uz kuras spējām pretendents balstās. Šāda prasība izriet no ārējiem normatīvajiem aktiem, un tās tieša neiekļaušana konkursa nolikumā nekādi negroza pienākumu pretendentam to nodrošināt.

Konkursa uzvarētāja piedāvājumam tika pievienota atkritumu apsaimniekošanas atļaujas kopija, no kuras ir secināms, ka tā ir spēkā esoša (no 2013.gada 17.oktobra līdz 2023.gada 16.oktobrim) atkritumu apsaimniekošanai saskaņā ar noteikumu Nr.302 pielikumā noradīto klasi 200306 "Kanalizācijas sistēmas tīrīšanas atkritumi".

Līdz ar to birojs secināja, ka konkursa uzvarētājam ir spēkā esoša atkritumu apsaimniekošanas atļauja uz piedāvājuma iesniegšanas dienu, t.i., 2020.gada 20.augustu. Tādējādi nav objektīva pamata uzskatīt, ka konkursa uzvarētājs nebūtu tiesīgs sniegt hidrodinamiskas iekārtas ar šoferi nomas pakalpojumu.

[2.2] No lietas materiāliem birojs konstatēja, ka iepirkuma komisija, veicot nepamatoti lēta piedāvājuma pārbaudi attiecībā uz konkursa uzvarētāja piedāvājumu, lūdza sniegt detalizētu skaidrojumu par piedāvātās cenas veidošanas pamatojumu finanšu piedāvājuma pozīcijās Nr.7 un Nr.8. Pārbaudot konkursa uzvarētāja iesniegto skaidrojumu, iepirkuma komisija ir izvērtējusi tā piedāvājumu šajās pozīcijās atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 53.pantam. Līdz ar to birojam nebija pamata apšaubīt piedāvātās cenas īstumu un to, ka par attiecīgo cenu būs objektīvi iespējams izpildīt līgumu.

Pārbaudot arī citas konkursa uzvarētāja finanšu piedāvājuma pozīcijas, birojam objektīvi neradās šaubas, ka minētās pozīcijas varētu būt nepamatoti lētas. Arī pieteicēja iesniegumā nav norādījusi konkrētus argumentus, kas pamatotu, ka finanšu piedāvājuma pozīcijas varētu būt nepamatoti lētas.

Attiecībā uz pieteicējas iebildumu, ka nepamatoti lēts piedāvājums ir tieši konkursa uzvarētāja finanšu piedāvājuma pozīcijā Nr.3 "Utilizācijas izmaksas", birojs norādīja, ka konkrētajā pozīcijā pieteicēja un konkursa uzvarētājs ir norādījuši identiskas izmaksas, līdz ar to nav objektīva pamata uzskatīt, ka konkursa uzvarētāja finanšu piedāvājums pozīcijā Nr.3 "Utilizācijas izmaksas" varētu būt nepamatoti lēts.

[3] Pieteicēja Administratīvajā rajona tiesā iesniedza pieteikumu un tā papildinājumu par biroja lēmuma atzīšanu par prettiesisku un depozīta atmaksāšanu, pieteikumu pamatojot ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Pretendentiem uz piedāvājuma iesniegšanas brīdi bija jābūt spēkā esošai atkritumu apsaimniekošanas atļaujai. Konkursa uzvarētājam šāda

atļauja nebija spēkā esoša, jo uzņēmums nebija reģistrēts Atkritumu pārvadājumu uzskaites sistēmā (APUS), un, iespējams, atļauja nebija spēkā esoša finanšu nodrošinājuma neesības dēļ. Iepirkuma komisija to nepārbaudīja Valsts vides dienestā.

Lai atkritumu apsaimniekošanas atļauja būtu spēkā, komersantam ir jābūt reģistrētam APUS. No publiski pieejamās tīmekļa vietnes redzams, ka tajā konkursa uzvarētājs nav reģistrēts un ka izsniegtā atļauja nav bijusi derīga.

Pieteicēja papildus izsaka šaubas par izsniegtās atļaujas derīgumu un vai tā ir anulējama, jo konkursa uzvarētājs 2020.gadā nebija iesniedzis finanšu nodrošinājumu atkritumu apsaimniekošanai. Pieteicēja pati vērsusies Valsts vides dienestā un noskaidrojusi, ka konkursa uzvarētājam nav bijusi spēkā atkritumu apsaimniekošanas atļauja, tas nav reģistrēts APUS un nav iesniedzis finanšu nodrošinājumu.

[3.2] Iespējams, konkursa uzvarētāja piedāvājums ir bijis nepamatoti lēts, ko birojs nav vērtējis, bet balstījies uz pasūtītāja un konkursa uzvarētāja sniegto informāciju.

[4] Birojs rakstveida paskaidrojumos par pieteikumu norāda, ka prasījumu neatzīst, pamatojoties uz biroja lēmumā ietverto pamatojumu.

[4.1] Saskaņā ar konkursa nolikuma 2.1.punktu iepirkuma priekšmets konkursā ir hidrodinamiskās iekārtas ar šoferi noma; konkursa nolikuma 2.pielikumā "Tehniskā specifikācija" norādīts, ka pretendentam jāveic tehnikas piegādi līdz pasūtītājas objektiem (noradītām adresēm) (2.punkts); utilizējamo notekūdeņu (atkritumu klases) kods: 190899 un 200304 (7.punkts); pretendentam jābūt spēkā esošam līgumam par notekūdeņu utilizēšanu (8.punkts); pakalpojumu veikšana vienlaikus jāspēj nodrošināt vismaz ar šādām iekārtām: hidrodinamiskā iekārta kanalizācijas tīrīšanai, asenizācijas transports no 8–12 m^3, augstspiediena iekārta iekšpagalmiem (9.punkts).

No šiem konkursa dokumentiem neizriet, ka līguma izpildē piegādātājam būs nepieciešams veikt darbības ar bīstamajiem vai būvniecības atkritumiem. Atbilstoši noteikumu Nr.302 pielikumā esošajam atkritumu klasifikatoram notekūdeņi ar klasifikācijas kodiem 190899 un 200304 nav ne bīstamie, ne būvniecības atkritumi.

Ņemot vērā minēto, nav saprotams, kādēļ pieteicēja uzskata, ka no noteikumu Nr.703 7.[1]punkta izriet, ka birojs lēmumā ir nepamatoti konstatējis, ka konkursa uzvarētāja iesniegtā atkritumu apsaimniekošanas atļauja ir spēkā esoša un derīga, jo attiecīgā tiesību norma neattiecas uz atkritumu veidiem, kuru apsaimniekošana būs jāveic piegādātājam, izpildot konkursa rezultātā noslēgto līgumu.

Papildus birojs norāda, ka atkritumu apsaimniekošanas atļauja konkursa nolikumā nav noteikta kā kvalifikācijas prasība, un tādējādi līguma izpildē nepieciešamo atļauju esība ir attiecināma uz konkursā noslēgtā līguma izpildi, bet šādi apstākļi jebkurā gadījumā nevar būt pamats pretendenta piedāvājuma noraidīšanai konkursā.

[4.2] Attiecībā uz nepamatoti lētu piedāvājumu nav norādīti pieteicējas argumenti, līdz ar to birojs šajā jautājumā lūdz tiesu ņemt vērā pārsūdzētajā biroja lēmumā iekļauto argumentāciju.

[5] Pasūtītājs rakstveida paskaidrojumā par pieteikumu norāda, ka prasījumu neatzīst, paskaidrojot turpmāk minēto.

[5.1] Konkursa nolikumā netika izvirzīta prasība, ka pretendentam uz piedāvājuma iesniegšanas brīdi jābūt atkritumu apsaimniekošanas atļaujai atkritumu apsaimniekošanai saskaņā ar noteikumu Nr.302 pielikumā "Atkritumu klasifikators" norādīto klasi 200306 ar atkritumu nosaukumu "Kanalizācijas sistēmas tīrīšanas atkritumi".

Konkursa nolikuma 5.pielikuma "Līguma projekts" 5.2.6.apakšpunktā noteikts, ka izpildītājam jānodrošina, ka ir saņemtas visas nepieciešamās licences vai atļaujas hidrodinamisko iekārtu ar šoferi nomas pakalpojuma izpildei, pakalpojuma izpildē tiek ievērotas darba drošības, darba aizsardzības, ugunsdrošības, apkārtējās vides, un citu spēkā esošo normatīvo aktu, kas reglamentē konkrēto darbu veikšanu, prasības.

Konkursa uzvarētājs savā piedāvājumā ir apliecinājis, ka piedāvā sniegt pakalpojumu saskaņā ar iepirkuma līguma noteikumiem, līdz ar to iepirkuma komisijai neradās šaubas, ka līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas gadījumā konkursa uzvarētājs var nodrošināt atbilstošas spēkā esošas atkritumu apsaimniekošanas atļaujas esību. Turklāt prasība par atkritumu apsaimniekošanas atļauju izriet no ārējiem normatīvajiem aktiem.

[5.2] Pieteicēja lūgums tiesai pārbaudīt, vai konkursa uzvarētājs uz piedāvājuma iesniegšanas brīdi bija reģistrēts APUS sistēmā un tam bija spēkā esošs finanšu nodrošinājums, neattiecas uz konkrētās lietas izskatīšanu, jo pasūtītājs nebija noteicis šādu kvalifikācijas prasību uz piedāvājumu iesniegšanas brīdi.

[5.3] Pasūtītājs nepiekrīt pieteicējas pieņēmumam, ka konkursa uzvarētāja piedāvājums ir bijis nepamatoti lēts. Iepirkuma komisija atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 53.panta prasībām vērtēja, vai pretendentu piedāvātās cenas nav uzskatāmas par nepamatoti lētām, un atzina, ka gan pieteicējas, gan konkursa uzvarētāja piedāvājumi nav atzīstami par nepamatoti lētiem, un tas atspoguļots iepirkuma komisijas protokolā.

Motīvu daļa

[6] Lietā pastāv strīds, vai lēmums par konkursa uzvarētāja noteikšanu ir pamatots, nekonstatējot tā piedāvājuma neatbilstību konkursa nolikumā noteiktajām prasībām un ka tā piedāvājums bija noraidāms kā nepamatoti lēts.

[7] Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 41.panta pirmo daļu pasūtītājs atlasa pretendentus saskaņā ar šā likuma 44., 45., 46., 47. un 48.pantā noteiktajām kvalifikācijas prasībām, *pārbauda piedāvājumu atbilstību iepirkuma procedūras dokumentos noteiktajām prasībām* un izvēlas piedāvājumu saskaņā ar noteiktajiem piedāvājuma izvērtēšanas kritērijiem. Likuma 46.pants noteic, kādas prasības pasūtītājs var noteikt attiecībā uz piegādātāja tehniskajām un profesionālajām spējām, kas nepieciešamas iepirkuma līguma izpildei: uz līguma izpildē iesaistīto personālu, piegādātāja pieredzi un tehniskajiem resursiem; un iesniedzamo informāciju par piegādātāja tehniskajām un profesionālajām spējām.

Atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 20.pantam tehniskās specifikācijas tiek ietvertas iepirkuma procedūras dokumentos (nolikumā) un tajās nosaka pasūtītāja izvirzītās prasības pakalpojumam (to sniegšanas procesu vai metodi, resursus, gala rezultātu).

Līdz ar to no minētajām tiesību normām izriet, ka pasūtītāja ziņā ir izvēlēties pakalpojumam izvirzāmās prasības, kādas prasības noteikt pretendentiem un kādus dokumentus pieprasīt, lai pārliecinātos par pretendentu tehniskajām un profesionālajām spējām.

[8] Konkrētajā gadījumā pasūtītājs ir sagatavojis konkursa nolikumu, kurā cita starp norādīta informācija par iepirkuma priekšmetu (hidrodinamiskās iekārtas ar šoferi noma, turpmāk – pakalpojums), ietvertas tehniskās specifikācijas – prasības pakalpojumam (nolikuma 2.1.punkts un nolikuma 2.pielikums), prasības attiecībā uz pretendenta tehniskajām un profesionālajām spējām un kādi dokumenti jāiesniedz, lai apliecinātu atbilstību konkursa nolikumā izvirzītajām prasībām attiecībā uz tehniskajām un profesionālajām spējām (nolikuma 3.6.punkts).

Tā, piemēram, konkursa nolikuma 3.6.2.punktā attiecībā uz pretendenta tehniskajām un profesionālajām spējām noteikta prasība, ka pretendentam jāapliecina, ka iepriekšējo 3 gadu laikā sniegto pakalpojumu, kas atbilst iepirkuma priekšmetā norādītajam darbu veidam, kopējai vērtībai ir jābūt vismaz 150 000 *euro*. Savukārt iesniedzamais dokuments, kas apliecina minēto, ir nolikuma 3.pielikuma veidlapa, kas paredz norādīt pakalpojuma sniegšanas

vietu un laiku, sniegtā pakalpojuma izmaksas un pakalpojuma pasūtītāju. Tehniskajā specifikācijā noteiktas prasības attiecībā uz sniedzamo pakalpojumu (tehnikas noma un tās piegāde uz noteiktām adresēm), tehnikas vienību un iekārtu atbilstību (spēkā esoša tehniskā apskate, atbilstošs tehniskais stāvoklis), spēkā esošs līgums par notekūdeņu (ar kodu 190899 un 200304) utilizēšanu.

Citas, pieteicējas norādītās prasības attiecībā uz spēkā esošu atkritumu apsaimniekošanas atļauju kanalizācijas sistēmas tīrīšanas atkritumiem ar kodu 200306 un šāda dokumenta iesniegšanu, pasūtītājs konkursa nolikuma 3.6.punktā nav izvirzījis. Tādu prasību tiešā tekstā neparedz arī Publisko iepirkumu likums.

Līdz ar to, ņemot vērā to, ka pasūtītājs pretendentu un to piedāvājuma vērtēšanas konkrētās prasības bija noteicis iepirkuma procedūras dokumentos (nolikumā un tehniskajā specifikācijā), pretendentiem bija jāizpilda tikai šīs prasības, proti, jāiesniedz prasītā informācija. Savukārt iepirkuma komisijai, lai pārliecinātos par pretendentu tehniskajām un profesionālajām spējām, bija jāvērtē tikai attiecīgos pretendentu iesniegtos dokumentus (nolikuma 5.2., 5.5., 5.6.punkts).

No lietas materiāliem konstatējams, ka gan iepirkuma komisija, gan birojs konstatēja, ka konkursa uzvarētāja piedāvājums (iesniedzamo dokumentu kopums) saturēja visu nepieciešamo informāciju, lai būtu iespējams pārliecināties, ka tā piedāvājums, tostarp dokumenti kvalifikācijas prasību izpildei, atbilst konkursa nolikumā izvirzītajām prasībām.

[9] Pieteicēja iesniegumā birojam un pieteikumā tiesai apšauba konkursa uzvarētāja atbilstību konkursa nolikuma 3.6.3.punktā ietvertajai kvalifikācijas prasībai. Pieteicēja norāda, ka šī prasība paredz apliecināt, ka pretendentam ir spēkā esoša atkritumu apsaimniekošanas atļauja atkritumu apsaimniekošanai ar norādīto klasi 200306 (kanalizācijas sistēmas tīrīšanas atkritumi).

Tiesa, aplūkojot konkursa nolikuma 3.6.3.punkta tekstu, kas noteic, ka pretendents var balstīties uz citu personu tehniskajām un profesionālajām iespējām konkrētā līguma izpildē, nekādi nesaskata pieteicējas norādīto pēc spēkā esošas atkritumu apsaimniekošanas atļaujas pieteicējas norādīto atkritumu apsaimniekošanai.

Konkursa nolikuma 3.6.3.punktā tiešā tekstā noteikts, ka pretendents var balstīties uz citu personu saimnieciskajām un finansiālajām iespējām un šāda gadījumā pretendentam jāpierāda, ka viņa rīcībā būs nepieciešamie resursi, *iesniedzot šo personu apliecinājumu vai vienošanos par nepieciešamo resursu nodošanu pretendenta rīcībā*. No minētā neizriet, ka iesniedzamais dokuments varētu būt konkursa uzvarētājam izsniegtā atkritumu apsaimniekošanas atļauja.

[10] Attiecībā uz pieteicējas norādīto, ka ne iepirkuma komisija, ne birojs nepamatoti nav attiecīgo informāciju par atkritumu apsaimniekošanas atļaujas spēkā esību pārbaudījis kompetentā institūcijā vai publiskajās datu bāzēs, tiesa norāda uz jau iepriekš konstatēto.

Tiesa, ņemot vērā iepriekš norādīto tiesisko regulējumu un konkursa nolikuma prasības, atzīst par pamatotu iepirkuma komisijas rīcību. Ja konkrētajā gadījumā iepirkuma komisijai neradās šaubas par konkursa uzvarētāja atbilstību konkrētām konkursa nolikumā noteiktajām prasībām, tai nebija nepieciešamības pieprasīt papildu informāciju vai pārbaudīt to kompetentā institūcijā vai publiskās datu bāzēs. Proti, tā kā iepirkuma komisija ir veikusi pretendentu atlasi un pārbaudījusi iesniegto piedāvājumu atbilstību tieši konkursa nolikumā izvirzītajām prasībām, iepirkuma komisija pēc būtības ir pareizi atzinusi, ka konkursa uzvarētājs ir iesniedzis visus konkursa nolikumā noteiktos dokumentus.

Līdz ar to tiesa norāda, ka nav tiesiskas nozīmes pieteikumā norādītajam un pieteicējas papildus iesniegtajiem dokumentiem par konkursa uzvarētājam izsniegtās atkritumu apsaimniekošanas atļaujas spēkā esību, jo konkursa nolikums šāda dokumenta iesniegšanu un vērtēšanu neparedz. Arī tiesai šīs lietas ietvaros nav jānoskaidro tie faktiskie apstākļi, kas attiecināmi uz konkursa uzvarētājam izsniegtās atkritumu apsaimniekošanas atļaujas spēkā esību, un nav objektīva pamata prasīt no pasūtītāja iepirkuma komisijas, lai tā, vērtējot katru pretendentu, vēl papildus pieprasītu no pretendentiem konkursa nolikumā neparedzēta dokumenta vai informācijas patiesuma apliecinājumu.

Tiesa no iepirkuma komisijas protokoliem konstatē, ka konkursa uzvarētāja piedāvājums ar tajā ietvertajiem dokumentiem kopumā apliecina konkursa uzvarētāja atbilstību konkursa nolikumā izvirzītajām prasībām, tostarp konkursa uzvarētājs ir apliecinājis savas tehniskās un profesionālās spējas ar tādiem dokumentiem, kādus paredzēja iesniegt konkursa nolikuma attiecīgās prasības.

[11] Lietā ir strīds arī par to, vai iepirkuma komisija ir pienācīgi novērtējusi konkursa uzvarētāja piedāvātās līgumcenas pamatotību. Pieteicēja konkursa uzvarētāja piedāvāto cenu uzskata par nepamatoti zemu, savus argumentus sākotnēji, iesniegumā birojam, pamatojot ar pieteicējas piedāvātās cenas salīdzinājumu ar konkursa uzvarētāja piedāvāto cenu, un ka birojs nav veicis konkursa uzvarētāja nepamatoti lēta piedāvājuma pārbaudi.

Biroja lēmumā tika konstatēts, ka iepirkuma komisija atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 53.pantam ir veikusi konkursa uzvarētāja piedāvātās cenas pārbaudi – pieprasījusi sniegt detalizētu skaidrojumu par piedāvātās cenas veidošanas pamatojumu finanšu piedāvājuma attiecīgās pozīcijās, un norādījusi to vērtēšanas gaitu.

Pieteikumā pieteicējas argumenti tiek pamatoti ar apstākli, ka birojs pats nav vērtējis, vai konkursa uzvarētāja piedāvājums ir bijis nepamatoti lēts, bet balstījies uz pasūtītāja un konkursa uzvarētāja sniegto informāciju.

Līdz ar to tiesai jāpārbauda, vai iepirkuma komisija ir veikusi Publisko iepirkuma likuma 53.pantā paredzētās darbības, lai kliedētu šaubas par to, ka konkursa uzvarētāja piedāvājums ir vai nav nepamatoti lēts.

[12] Publisko iepirkumu likuma 53.panta pirmā un otrā daļa paredz, ja piedāvājums konkrētam pakalpojuma līgumam šķiet nepamatoti lēts, pasūtītājs pieprasa skaidrojumu par piedāvāto cenu vai izmaksām (piemēram, par sniedzamo pakalpojumu izmaksām; pakalpojumu sniegšanas apstākļiem, kas ir pieejami pretendentam; pakalpojuma īpašībām un oriģinalitāti).

Tādējādi no norādītā izriet, ka tad, ja piedāvājums šķiet nepamatoti lēts, pasūtītājs prasa, lai pretendents paskaidrotu cenu vai izmaksas, kas norādītas piedāvājumā, un šie paskaidrojumi tostarp var attiekties uz norādītā panta otrajā daļā minētajiem elementiem.

Savukārt saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 53.panta trešo un ceturto daļu pasūtītājs izvērtē sniegtos skaidrojumus, konsultējoties ar pretendentu, un var noraidīt piedāvājumu tikai tad, ja sniegtie pierādījumi (skaidrojumi) nepamato pretendenta piedāvāto zemo cenas vai izmaksu līmeni.

Ņemot vērā minēto, secināms, ka norādītajās tiesību normās nav ietverts tāds tiesiskais regulējums, kā pretendenta piedāvājuma noraidīšana tikai tādēļ, ka piedāvājumā norādītā cena kaut kādā apmērā atšķiras no cita pretendenta piedāvātās cenas.

[13] Turklāt Senāts šo normu kontekstā ir sniedzis turpmāk minētās atziņas.

Publiskā iepirkuma procedūras mērķis ir, no vienas puses, aizsargāt pretendentu tiesības uz brīvu konkurenci un vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi pret tiem, no otras puses – pasūtītāja intereses iegūt izdevīgāko, tostarp lētāko, piedāvājumu, vienlaikus gādājot par līdzekļu efektīvu izmantošanu. Valsts un pašvaldības līdzekļu efektīva izmantošana, maksimāli samazinot pasūtītāja risku, neietver vienīgi formālu lētākā piedāvājuma izvēli, bet arī droša un nopietna piedāvājuma izvēli (*Senāta 2014.gada 15.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-24/2014 (A420472212) 6.punkts*).

Pasūtītāja pienākums pārbaudīt piedāvājuma nopietnību rodas, ja pastāv iepriekšējas šaubas par tā uzticamību, un Publisko iepirkumu likuma

48.panta [šobrīd 53.panta] galvenais mērķis ir ļaut pretendentam, kam draud izslēgšana cenas dēļ, izmantot šo procedūru, dodot iespēju pamatot sava piedāvājuma līmeni. Līdz ar to gadījumā, ja pasūtītājam piedāvājums nešķiet nepamatoti lēts, 48.panta noteikumi nav piemērojami (*Senāta 2014.gada 15.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-24/2014 (A420472212) 8.punkts, 2014.gada 23.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-78/2014 (A420577611) 6.punkts*).

Tiesai principā nav jāveic tik detalizēta attiecīgā pretendenta cenas pārbaude, kāda tā varētu būt Publisko iepirkumu likuma 48.panta [šobrīd 53.panta] piemērošanas gadījumā. Secinājums, ka pasūtītājam noteikti vajadzēja rasties šaubām par piedāvājuma cenu, balstāms uz objektīviem faktiem un no tiem izrietošiem racionāliem apsvērumiem, ka par piedāvāto cenu nav iespējams izpildīt līgumu (*Senāta 2014.gada 16.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-179/2014 (A420652611) 8.punkts, 2014.gada 15.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-24/2014 (A420472212) 8.punkts*).

Tieši pasūtītājs vislabāk var novērtēt visus apstākļus, kas liek izšķirties par kāda piedāvājuma pieņemšanu vai noraidīšanu sakarā ar pārāk lielu risku. Pasūtītāja lēmumu var ietekmēt tas, kādas ir sabiedrības intereses (cik liela nepieciešamība saņemt konkrētos pakalpojumus vai preces, cik ātri to vajag, cik būtiska ir nepieciešamība ietaupīt pēc iespējas vairāk līdzekļu iepretim pakalpojumu vai preču kvalitātei), tas, kādus tieši riskus uzrāda piedāvājums, tieši kādas sekas varētu rasties no iespējamas daļējas vai pilnīgas saistību nepildīšanas vai nekvalitatīvas izpildes. Šo apstākļu izvērtēšanā tiesa pasūtītāju nevar pilnībā aizvietot (*Senāta 2017.gada 30.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-765/2017 (A420157915) 10.punkts*).

[14] No lietas materiāliem konstatējams, ka iepirkuma komisijai par konkursa uzvarētāja un pieteicējas piedāvāto cenu piedāvājumu novērtēšanas procesā radās šaubas, un katram no pretendentiem tika uzdots sniegt detalizētu skaidrojumu par piedāvātās cenas veidošanās pamatojumu attiecīgajās pozīcijās (*lietas 57.–58.lapa*).

Līdz ar to, kā pamatoti konstatēts biroja lēmumā, iepirkuma komisija ir veikusi Publisko iepirkumu likuma 53.pantā paredzētās darbības attiecībā gan uz pieteicējas, gan konkursa uzvarētāja cenas piedāvājuma izvērtēšanu.

[15] No iepirkuma komisijas 2021.gada 16.februāra protokola redzams, ka, veicot abu pretendentu finanšu piedāvājumu atbilstības pārbaudi un pretendentu iesniegto skaidrojumu izvērtējumu, iepirkuma komisija konstatēja, ka abu pretendentu piedāvājumi nav uzskatāmi par nepamatoti lētu un tie atbilst konkursa nolikuma 3.9.punktā izvirzītajām prasībām (*lietas 59.–63.lapa*). Tādējādi secināms, ka par šiem apstākļiem, acīmredzami, pasūtītāja iepirkuma komisijai vairs neradās šaubas, ka par konkursa uzvarētāja kopējo piedāvāto līgumcenu iepirkuma līgumu nevarēs izpildīt.

Līdz ar to pretēji lietas faktiskajiem apstākļiem ir pieteicējas iebildumi, ka iepirkuma komisija atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 53.pantam nav veikusi konkursa uzvarētāja piedāvājuma pārbaudi.

Tā kā pieteicējas argumenti nav vērsti uz konkursa uzvarētāja konkrētu norādīto izmaksu apšaubīšanu, arī uz to, kas norādīti biroja lēmumā attiecībā uz utilizēšanas izmaksām, kas abiem pretendentiem ir identiskas, tiesai nav pamata konstatēt kļūdas iepirkuma komisijas un biroja vērtējumā.

Pieteicēja lietā galvenokārt iebilst pret konkursa uzvarētāja piedāvāto cenu, salīdzinot to ar savu piedāvāto, nevis norāda pierādījumos balstītus iebildumus pret konkrētām izmaksām, kas veido konkursa uzvarētāja kopējo līgumcenu, līdz ar to pieteikumā paustie vispārīgie argumenti nevar kalpot par pamatu iepirkuma rezultātu tiesiskuma apšaubīšanai, lai tiesa tagad pēc savas iniciatīvas pārbaudītu pilnībā visu attiecīgā pretendenta finanšu piedāvājumu.

[16] Pastāvot šādiem iepriekš konstatētajiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka Iepirkumu uzraudzības biroja 2021.gada 26.marta lēmums Nr.4-1.2/21-58 ir tiesisks, bet pieteicējas pieteikums nepamatots un pilnībā noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Publisko iepirkumu likuma 72.panta otro daļu, Administratīvā procesa likuma 246.–251.pantu, 329.panta pirmo daļu un 331.panta pirmo daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt pilnībā SIA "AIRONI" pieteikumu par Iepirkumu uzraudzības biroja 2021.gada 26.marta lēmuma Nr.4-1.2/21-58 atzīšanu par prettiesisku un depozīta atmaksāšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā.

Tiesnese S. Ozola